

EDUSKUNNAN VASTAUS 88/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi (HE 12/2014 vp).

Valiokuntakäsittely

Sivistysvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (SiVM 7/2014 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

ammattillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998) nimike sekä 1 ja 2 §, 3 §:n otsikko ja 1 momentti, 4 ja 5 §, 3 luvun otsikko, 12—16 §, 17 §:n 2 momentti, 19, 21, 23 ja 25 §, 25 a §:n 2 momentti, 25 b ja 25 c §, 28 §:n 3 momentti, 29 ja 30 §, 37 a §:n otsikko sekä 45 §,

sellaisina kuin niistä ovat 12 § osaksi laeissa 455/2001 ja 951/2011, 13 § osaksi laeissa 479/2003 ja 951/2011, 14 § osaksi laissa 479/2003, 17 §:n 2 momentti laissa 455/2001, 19 § laissa 1341/2007, 23 § laeissa 479/2003 ja 951/2011, 25 §, 25 a §:n 2 momentti, 25 b, 25 c ja 30 § laissa 601/2005, 28 §:n 3 momentti laissa 1269/2013 ja 37 a §:n otsikko laissa 1290/2013, sekä

lisätään lakiin uusi 4 a, 4 b, 8 a, 12 a, 12 b, 13 a, 14 a, 16 a, 24 a, 24 b, 25 d ja 25 e §, 27 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 951/2011, uusi 4 momentti, lakiin uusi 29 a § sekä 37 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1290/2013, uusi 2 ja 3 momentti, seuraavasti:

Laki

ammattillisesta peruskoulutuksesta

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään ammatillisesta peruskoulutuksesta ja siinä suoritettavista tutkinnoista.

Muusta kuin 1 momentissa tarkoitettu ammatillisesta koulutuksesta säädetään ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998).

2 §

Koulutuksen tarkoitus

Tässä laissa tarkoitettun koulutuksen tarkoituksena on kohottaa väestön ammatillista osaamista, kehittää työelämää ja vastata sen osaamistarpeisiin sekä edistää työllisyyttä ja yrittäjyyttä sekä tukea elinikäistä oppimista.

3 §

Ammatillinen peruskoulutus

Ammatillinen peruskoulutus on 14 §:ssä tarkoitettun koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelman mukaan suoritettavaa koulutusta, joka johtaa ammatilliseen perustutkintoon.

4 §

Ammatillisen perustutkinnon määritelmä

Ammatillisen perustutkinnon suorittaneella on laaja-alaiset ammatilliset perusvalmiudet alan eri tehtäviin sekä erikoistuneempi osaaminen ja työelämän edellyttämä ammattitaito vähintään yhdellä osa-alueella.

Ammatillinen perustutkinto voidaan suorittaa tässä laissa tarkoitettuna ammatillisena peruskoulutuksena tai ammatillisesta aikuiskoulu-

tuksesta annetussa laissa tarkoitettuna näyttötutkintona.

4 a §

Tutkintorakenne

Koulutusaloista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella säädetään ammatillisista perustutkinnoista ja niihin sisältyvistä osaamisaloista sekä tutkintojen sijoittumisesta koulutusaloittain. Opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella voidaan säätää tutkintonimikkeiden määrittämisessä käytettävistä periaatteista.

Opetushallitus valmistelee 2 momentissa tarkoitettun tutkintorakenteen muuttamista koskevia esityksiä.

4 b §

Jatko-opintokelpoisuus

Tutkintojen yleisestä jatko-opintokelpoisuudesta yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin säädetään yliopistolain (558/2009) 37 §:ssä ja ammattikorkeakoululain (351/2003) 20 §:ssä.

5 §

Koulutuksen tavoitteet

Ammatillisen peruskoulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijoille 4 §:n 1 momentissa tarkoitettun ammatillisen perustutkinnon edellyttämä osaaminen ja ammattitaito sekä valmiuksia yrittäjyyteen.

Koulutuksen tavoitteena on lisäksi tukea opiskelijoiden kehitystä hyviksi ja tasapainoisiksi ihmisiksi ja yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille jatko-opintovalmiuksien, ammatillisen kehittymisen, harrastusten sekä persoo-

nallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja.

Koulutusta järjestettäessä tulee olla yhteistyössä alle 18-vuotiaiden opiskelijoiden kotien ja huoltajien kanssa.

Vammaisille järjestettävän ammatillisen peruskoulutuksen tavoitteena on lisäksi yhteistyössä kuntoutuspalvelujen tuottajien kanssa edistää opiskelijan kokonaiskuntoutusta.

8 a §

Koulutuksen järjestämismuodot

Koulutusta voidaan järjestää oppilaitosmuotoisena ja oppisopimuskoulutuksena.

3 luku

Tutkinnot ja opetus

12 §

Tutkintojen mitoitusperusteet

Ammatillisena peruskoulutuksena suoritettavien ammatillisten perustutkintojen ja niiden osien mitoituksen peruste on osaamispiste.

Ammatillisen perustutkinnon laajuus on 180 osaamispistettä. Opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella voidaan säätää tutkinnon laajuudeksi yli 180 osaamispistettä, jos ammatialaa koskeva sääntely sitä edellyttää.

Ammatillisessa peruskoulutuksessa vuoden aikana keskimäärin saavutettu osaaminen vastaa 60:tä osaamispistettä. Ammatillinen peruskoulutus on järjestettävä siten, että opiskelija voi suorittaa tutkinnon sen laajuutta vastaavassa ajassa.

12 a §

Tutkinnon osien mitoitusperusteet

Tutkinnon osien osaamispisteet määräytyvät sen mukaan, mikä on niihin sisältyvän osaamisen kattavuus, vaikeusaste ja merkittävyys suh-

teessa koko tutkinnon ammattitaitovaatimuksiin ja osaamistavoitteisiin.

12 b §

Ammatillisen perustutkinnon muodostuminen

Ammatillisena peruskoulutuksena suoritettava ammatillinen perustutkinto sisältää:

- 1) ammatillisia tutkinnon osia;
- 2) yhteisiä tutkinnon osia;
- 3) vapaasti valittavia tutkinnon osia.

Tutkintoon tai siihen sisältyvään osaamisalaan sisältyy vähintään yksi pakollinen ammatillinen tutkinnon osa ja vähintään yksi valinnainen ammatillinen tutkinnon osa.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut yhteiset tutkinnon osat ovat:

- 1) viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen;
- 2) matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen;
- 3) yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava osaaminen; ja
- 4) sosiaalinen ja kulttuurinen osaaminen.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tutkinnon muodostumisesta 1 momentissa tarkoitetuista tutkinnon osista sekä yhteisten tutkinnon osien laajuudesta ja niihin kuuluvista osa-alueista.

13 §

Tutkinnon perusteet

Opetushallitus määrää tutkinnon perusteet kullekin 4 a §:ssä tarkoitettuun tutkintorakenteeseen kuuluvalla tutkinnolla.

Tutkinnon perusteissa määrätään:

- 1) tutkintonimikkeet;
- 2) tutkinnon muodostuminen pakollisista ja valinnaisista tutkinnon osista sekä tutkinnon osien ja yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden laajuus osaamispisteinä siltä osin, kuin näistä ei ole säädetty 12 b §:ssä tai sen nojalla; sekä
- 3) tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset tai osaamistavoitteet sekä osaamisen arviointi.

13 a §

Opetushallituksen määräykset

Opetushallitus määrää:

- 1) todistuksiin ja niiden liitteisiin merkittävistä tiedoista 25 e §:n mukaisesti;
- 2) opiskelijan terveydentilaa koskevista vaatimuksista 27 a §:n mukaisesti;
- 3) suunnitelmista opiskelijoiden suojelemiseksi ja kurinpitokeinojen käyttämiseksi 28 §:n mukaisesti;
- 4) osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen mitoituksen periaatteista sekä arvosanojen muuntamisesta 30 §:n mukaisesti;
- 5) kodin ja oppilaitoksen yhteistyön ja opiskelijahuollon keskeisistä periaatteista 37 a §:n mukaisesti.

14 §

Koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelma

Koulutuksen järjestäjän tulee hyväksyä 13 §:ssä tarkoitettujen tutkinnon perusteiden tai 3 §:ssä tarkoitetun muun koulutuksen opetussuunnitelman perusteiden mukainen opetussuunnitelma, jossa päätetään järjestettävästä koulutuksesta. Opetussuunnitelma hyväksytään erikseen suomenkielistä, ruotsinkielistä ja saamenkielistä sekä tarvittaessa muulla kielellä annettavaa koulutusta varten.

Opetussuunnitelma tulee laatia siten, että se antaa opiskelijalle mahdollisuuden yksilölliseen osaamisen hankkimiseen ja osoittamiseen.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin opetussuunnitelmassa päätettävistä asioista.

14 a §

Koulutuksesta tiedottaminen

Koulutuksen järjestäjän tulee antaa opiskelijoille ja opiskelijaksi pyrkiville tietoa järjestettävästä koulutuksesta.

15 §

Koulutuksen toteuttaminen

Koulutuksen toteuttamistavoista päättää koulutuksen järjestäjä.

16 §

Työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä järjestettävä koulutus

Koulutuksen järjestäjä sopii kirjallisesti työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä järjestettävästä koulutuksesta työnantajan kanssa. Sopimuksen tekemisen edellytyksenä on, että koulutustyöpaikalla on käytettävissä tutkinnon perusteiden mukaisen koulutuksen ja ammatti-osaamisen näyttöjen järjestämisen kannalta riittävästi tuotanto- ja palvelutoimintaa, tarpeelliset työvälineet sekä ammattitaidoltaan, koulutukseltaan ja työkokemukseltaan pätevää henkilökuntaa, josta voidaan nimetä opiskelijan vastuullinen työpaikkaohjaaja. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin sopimuksella sovittavista asioista.

16 a §

Työssäoppiminen

Työssäoppiminen on työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä muutoin kuin oppisopimuskoulutuksena toteutettavaa tavoitteellista ja ohjattua koulutusta.

Ammatillisena peruskoulutuksena suoritettavan ammatillisen perustutkinnon tulee sisältää osaamisen hankkimista työssäoppimisen kautta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin työssäoppimisen laajuudesta.

Työssäoppimisen aikana opiskelija ei ole työsopimussuhteessa työnantajaan, elleivät opiskelija ja työnantaja ole erikseen sopineet työsopimuksen tekemisestä.

17 §

Oppisopimuskoulutus

Oppisopimuskoulutuksessa työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä järjestettäviä opintoja täydennetään tietopuolisilla opinnoilla.

19 §

Opiskelijan työturvallisuus

Työnantaja vastaa työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä järjestettävässä koulutuksessa opiskelijan työturvallisuudesta siten kuin siitä työntekijöiden osalta säädetään ja määrätään myös silloin, kun opiskelija ei ole työsopimussuhteessa taikka virkasuhteessa tai siihen verrattavassa julkisoikeudellisessa palvelussuhteessa työnantajaan. Koulutuksen järjestäjän tulee ilmoittaa työnantajalle edellä tarkoitettusta työturvallisuusvastuusta.

21 §

Erityiset opiskelujärjestelyt

Opiskelu voidaan järjestää osittain toisin kuin tässä laissa ja sen nojalla säädetään ja määrätään, jos:

1) tutkinnon perusteiden tai 3 §:ssä tarkoitettun muun koulutuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaiset ammattitaitovaatimukset tai osaamistavoitteet ovat olosuhteet tai aikaisemmin hankittu osaaminen huomioiden joltakin osin opiskelijalle kohtuuttomia; tai

2) se on perusteltua opiskelijan terveydentilaan liittyvistä syistä.

23 §

Kokeilu

Opetus- ja kulttuuriministeriö tai Opetushallitus voi myöntää luvan tässä laissa tarkoitettun koulutuksen kehittämiseksi tarpeellisen kokeilun järjestämiseen. Kokeilulupa voidaan myön-

tää sellaiselle koulutuksen järjestäjälle, jolla on edellytykset toteuttaa kokeilu sen tavoitteita vastaavalla tavalla ja koulutukseen liittyviä opiskelijoiden oikeuksia vaarantamatta. Kokeilulupa myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kuudeksi vuodeksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriön luvalla kokeilussa voidaan poiketa tutkintojen nimistä ja osaamisaloista, tutkinnon muodostumisesta ja laajuudesta sekä 3 §:ssä tarkoitettun muun koulutuksen laajuudesta. Opetushallituksen luvalla kokeilussa voidaan poiketa tutkintojen ja opetussuunnitelman perusteista. Kokeilussa suoritettavan tutkinnon tulee olla tavoitteiltaan ja sisällöiltään sellainen, että tutkinnon edellyttämä osaaminen ja ammattitaito sekä kelpoisuus jatko-opintoihin saavutetaan.

Kokeiluun osallistuvat koulutuksen järjestäjät valitaan hakemuksesta. Kokeiluun otetaan mukaan tarvittava määrä koulutuksen järjestäjiä siten, että kokeilulle asetetut tavoitteet voidaan saavuttaa. Valinnassa otetaan huomioon alueellinen ja kielellinen edustavuus, jos se kokeilun laajuus ja tavoitteet huomioon ottaen on perusteltua.

Opetushallitus määrää kokeilussa noudatettavat tutkinnon tai opetussuunnitelman perusteet.

4 luku

Arviointi

24 a §

Opiskelijan oppimisen ja osaamisen arvioinnin periaatteet

Opiskelijan arvioinnilla ohjataan ja kannustetaan opiskelua, kehitetään opiskelijan edellytyksiä itsearviointiin, annetaan tietoa opiskelijan osaamisesta sekä varmistetaan tutkinnon tai opetussuunnitelman perusteiden ammattitaitovaatimusten ja osaamistavoitteiden saavuttaminen.

Opiskelijan oppimista ja osaamista tulee arvioida monipuolisesti ja riittävän usein koulutuksen aikana.

24 b §

Oppimisen arviointi

Opiskelijan oppimista arvioidaan antamalla opiskelijalle suullista tai kirjallista palautetta.

Opiskelijan oppimista arvioidaan opetuksesta vastaava opettaja. Työssäoppimisessa opiskelijan oppimista arvioidaan myös työnantajan nimeämä henkilö.

Oppisopimuskoulutuksessa tietopuolisten opintojen oppimista arvioidaan opetuksesta vastaava opettaja. Työpaikalla tapahtuvassa koulutuksessa oppimista arvioidaan työnantajan nimeämä henkilö.

25 §

Opiskelijan osaamisen arviointi

Opiskelijan osaamista arvioidaan vertaamalla sitä tutkinnon tai opetussuunnitelman perusteissa määrättyyn osaamiseen.

Ammatilliseen perustutkintoon johtavassa koulutuksessa opiskelijan ammatillista osaamista arvioidaan ammattiosaamisen näyttöjen perusteella sekä tarvittaessa muulla tavoin. Ammattiosaamisen näytöissä opiskelija osoittaa osaamisensa työtilanteissa ja -tehtävissä työpaikalla, oppilaitoksessa tai muussa koulutuksen järjestäjän osoittamassa paikassa.

Osaamisen arvioinnin perusteella annetaan tutkinnon osien, ammattiosaamisen näyttöjen, yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden ja 3 §:ssä tarkoitettujen muun koulutuksen opintosuoritusten arvosanat. Valtioneuvoston asetuksella säädetään osaamisen arviointiaikeudesta.

Koulutuksen järjestäjä laatii suunnitelman osaamisen arvioinnin toteuttamisesta ja osaamisen arviointimenetelmistä.

25 a §

Ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaava toimielin

Toimielimen tehtävänä on:

1) hyväksyä 25 §:n 4 momentissa tarkoitettujen suunnitelmien ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamisesta ja arvioinnista;

2) valvoa näyttötoimintaa;

3) päättää ammattiosaamisen näyttöjen arvioijista;

4) käsitellä 25 c §:ssä tarkoitettujen osaamisen arviointia koskevat oikaisuvaatimukset.

25 b §

Osaamisen arvioinnista päättäminen

Tutkinnon osan, yhteisten tutkinnon osien osa-alueen tai 3 §:ssä tarkoitettujen muun koulutuksen osaamisen arvioinnista päättää opetuksesta vastaava opettaja tai opettajat yhdessä, jos opettajia on useita.

Ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnista päättävät 25 a §:ssä tarkoitettujen toimielimen määräämät opettajat ja työelämän edustajat yhdessä tai erikseen. Jos tutkinnon osan ammatillista osaamista arvioidaan ammattiosaamisen näyttöjen lisäksi muulla tavoin, tästä arvioinnista päättää opetuksesta tai tietopuolisista opinnoista vastaava opettaja tai opettajat yhdessä, jos opettajia on useita.

Muulta 2 momentissa tarkoitettulta arvioinnin suorittajalta kuin opettajalta vaadittavasta osaamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Heidän esteellisyyteensä sovelletaan, mitä hallintolain 27—29 §:ssä säädetään.

25 c §

Osaamisen arvioinnin oikaiseminen

Opiskelijalla on oikeus saada tieto arviointiperusteiden soveltamisesta osaamisensa arviointiin. Menettelytavasta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Opiskelija voi pyytää 25 §:n 3 momentissa tarkoitettun osaamisen arvioinnin perusteella annetun arvosanan oikaisua suullisesti tai kirjallisesti rehtorilta tai arvioinnista 25 b §:n mukaan päättäneeltä. Oikaisupyyntö on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun opiskelijalla on ollut tilaisuus saada arvioinnin tulokset sekä arviointiperusteiden soveltaminen omalta kohdaltaan tietoonsa.

Opiskelija saa vaatia oikaisua kirjallisesti 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen 25 a §:ssä tarkoitettulta toimielimeltä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Toimielin voi, jos päätös on ilmeisesti virheellinen, velvoittaa toimittamaan uuden arvioinnin.

25 d §

Osaamisen osoittamisen uusiminen ja arvosanan korottaminen

Koulutuksen järjestäjän tulee järjestää mahdollisuus osaamisen osoittamisen uusimiseen, jos opiskelijan osaamisen arviointi on hylätty. Koulutuksen järjestäjän tulee järjestää mahdollisuus myös 25 §:n 3 momentissa tarkoitettun osaamisen arvioinnin perusteella annetun hyväksytyt arvosanan korottamiseen.

Jos opiskelijan osaamisen arviointi on hylätty, koulutuksen järjestäjän tulee tarvittaessa varata opiskelijalle mahdollisuus muutoin osoittaa sellainen osaaminen, joka mahdollistaa opiskelun etenemisen.

25 e §

Todistukset

Koulutuksen järjestäjän tulee antaa opiskelijalle tutkintotodistus, kun opiskelija on suorittanut hyväksytysti tutkinnon muodostumiseksi vaadittavat tutkinnon osat. Tutkintotodistus voidaan antaa myös opiskelijalle, jonka opiskelusa

sa on noudatettu 21 §:ssä tarkoitettuja erityisiä opiskelijajärjestelyjä.

Koulutuksen järjestäjän tulee antaa opiskelijalle todistus suoritettusta koulutuksesta, kun opiskelija on suorittanut 3 §:ssä tarkoitettun muun koulutuksen.

Koulutuksen järjestäjän tulee antaa opiskelijalle todistus suoritetuista tutkinnon osista tai 3 §:ssä tarkoitettussa muussa koulutuksessa suoritetuista opinnoista, jos opiskelija eroaa kesken tutkinnon tai koulutuksen suorittamisen. Todistus suoritetuista tutkinnon osista tai opinnoista tulee antaa opiskelijan pyynnöstä myös opiskelun aikana.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin todistusten sisällöstä ja allekirjoittamisesta sekä todistusten liitteistä. Opetushallitus määrää todistuksiin ja niiden liitteisiin merkittävistä tiedoista.

27 a §

Esteettömyys ja opiskelijaksi ottamisen edellytykset

— — — — —
Opetushallitus määrää 32 §:ssä tarkoitettuihin opintoihin liittyvistä terveydentilaa koskevista vaatimuksista.

28 §

Oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön

— — — — —
Koulutuksen järjestäjän tulee laatia opetussuunnitelman yhteydessä suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toimeenpanna suunnitelma ja valvoa sen noudattamista ja toteutumista. Koulutuksen järjestäjän tulee laatia suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista. Opetushallituksen tulee antaa määräykset suunnitelmien laatimisesta.
— — — — —

29 §

Oikeus saada opetusta ja opinto-ohjausta

Opiskelijalla on oikeus saada opetusta ja ohjausta, joka mahdollistaa tutkinnon tai opetus suunnitelman perusteiden mukaisten ammattitaitovaatimusten ja osaamistavoitteiden saavuttamisen.

Opiskelijalla on oikeus saada henkilökohtaista ja muuta tarpeellista opinto-ohjausta.

29 a §

Opiskelijan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma

Koulutuksen järjestäjän tulee laatia yhdessä opiskelijan kanssa opiskelijan yksilöllisiin tavoitteisiin ja valintoihin perustuva henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, jota päivitetään opiskelun aikana.

30 §

Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

Opiskelijalla on oikeus saada tutkinnon tai opetus suunnitelman perusteiden ammattitaitovaatimuksia tai osaamistavoitteita vastaava aikaisemmin hankittu osaaminen tunnistetuksi ja tunnustetuksi. Osaamisen tunnistamisella voidaan saada suoritetuksi tutkinnon osia kokonaan tai osittain.

Osaamisen tunnistamisessa ja tunnustamisessa noudatetaan 25 §:n säännöksiä osaamisen arvioinnista, 25 b §:n säännöksiä arvioinnista päättämisestä ja 25 c §:n säännöksiä arvioinnin oikaisemisesta.

Opetushallitus voi määrätä osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen mitoituksen periaatteista sekä arvosanojen muuntamisesta.

Opiskelijan tulee hakea koulutuksen järjestäjältä aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistamista ja tunnustamista. Opiskelijan tulee esittää osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen edellyttämä selvitys.

37 a §

Opiskelijahuolto sekä kodin ja oppilaitoksen yhteistyö

— — — — —
Opetushallitus määrää kodin ja oppilaitoksen yhteistyön ja opiskelijahuollon keskeisistä periaatteista sekä opetustoimeen kuuluvan opiskelijahuollon tavoitteista. Opetushallituksen tulee valmistella määräys yhteistyössä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa.

Koulutuksen järjestäjän tulee opetus suunnitelmassaan määrätä kodin ja oppilaitoksen yhteistyön sekä opiskelijahuollon järjestämistavat. Koulutuksen järjestäjän tulee tältä osin laatia opetus suunnitelma yhteistyössä kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavien viranomaisten kanssa.

45 §

Tutkintojen nimien ja tutkintonimikkeiden suojaaminen

Tässä laissa tarkoitettujen tutkintojen nimiä ja tutkintonimikkeitä saa käyttää vain tutkinnoista, jotka on suoritettu tämän lain mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Opetushallituksen tulee määrätä tutkinnon perusteet siten, että koulutuksen järjestäjät voivat ottaa uudet opetus suunnitelmat käyttöön lain voimaan tullessa.

Ennen lain voimaantuloa tutkinnon suorittamisen aloittaneet opiskelijat siirtyvät lain voimaan tullessa suorittamaan tutkintoaan tämän lain ja sen nojalla annettavien säännösten ja määräysten mukaan. Opetushallitus voi määrätä siirtymiseen liittyvistä osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen periaatteista ja menettelyistä.

Jos muualla lainsäädännössä viitataan tämän lain mukaan suoritettavan koulutuksen laajuuteen opintoviikkoina, vastaa yksi opintoviikko 1,5:tä osaamispistettä, jollei muuta ole säädetty tai määrätty.

Muulla lainsäädännössä olevalla viittauksella ammatillisesta koulutuksesta annettuun lakiin tarkoitetaan tämän lain voimaantulon jälkeen viittausta tähän lakiin.

Laki

ammattillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998) 11 §:n 6 ja 7 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 952/2011,

muutetaan 1 ja 2 §, 7 §:n 3 momentti, 7 a §:n otsikko ja 1 momentti, 8 §, 10 §:n johdantokappale ja 6 kohta, 11 §:n johdantokappale, 4 luvun otsikko, 12 ja 13 §, 16 §:n otsikko, johdantokappale ja 2 kohta,

sellaisina kuin niistä ovat 1 § osaksi laeissa 1013/2005 ja 931/2012, 7 §:n 3 momentti, 7 a §:n otsikko ja 1 momentti sekä 10 §:n johdantokappale ja 6 kohta laissa 1013/2005, 8 § laeissa 1013/2005 ja 1097/2007, 11 §:n johdantokappale ja 13 § laissa 952/2011, 12 § osaksi laissa 1097/2007 ja 16 §:n 2 kohta laissa 602/2005, sekä

lisätään lakiin uusi 7 b, 8 a, 9 a, 9 b, 12 a—12 e, 15 a ja 15 b § seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään näyttötutkintoina suoritettavista ammatillisista perustutkinnoista, ammattitutkinnoista ja erikoisammattitutkinnoista ja niihin valmistavasta koulutuksesta sekä muusta kuin näyttötutkintoon valmistavasta ammatillisesta lisäkoulutuksesta (*ammattillinen aikuiskoulutus*).

Tätä lakia sovelletaan lisäksi ammatillisen aikuiskoulutuksen yhteydessä toteutettavaan työelämän kehittämis- ja palvelutoimintaan. Sillä tarkoitetaan yrityksille ja julkisyhteisöille, erityisesti pienyrityksille, tarjottavia osaamisen kehittämispalveluja.

2 §

Koulutuksen tarkoitus

Ammatillisen aikuiskoulutuksen tarkoituksena on ylläpitää ja kohottaa väestön ammatillista osaamista, antaa opiskelijoille valmiuksia yrittä-

jiyteen, kehittää työelämää ja vastata sen osamistarpeisiin sekä edistää työllisyyttä ja tukea elinikäistä oppimista.

Ammatillisen aikuiskoulutuksen tarkoituksena on lisäksi antaa mahdollisuus ammattitaidon osoittamiseen sen hankkimistavasta riippumatta sekä edistää tutkintojen tai niiden osien suorittamista.

2 luku

Koulutuksen ja tutkintojen järjestäminen

7 §

Tutkintotoimikunnat

Tutkintotoimikunta sopii näyttötutkintojen järjestämisestä 4 §:ssä tarkoitettujen koulutuksen järjestäjien ja tarvittaessa muiden sellaisten yhteisöjen ja säätiöiden kanssa, joilla on riittävä asiantuntemus näyttötutkintojen järjestämiseen (*näyttötutkinnon järjestäjä*). Tutkintotoimikun-

nan tulee tehdä sopimuksia siten, että tutkintoon osallistuville on tarjolla riittävä määrä tutkintotilaisuuksia. Lisäksi on otettava huomioon, että maksut sekä osallistujille että koulutuksen järjestäjille säilyvät kohtuullisina. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin järjestämissopimusten sisällöstä.

7 a §

Todistusten antaminen ja tietojen toimittaminen

Tutkintotoimikunnan tulee antaa tutkintotodistus, kun henkilö on suorittanut hyväksytysti tutkinnon muodostumiseksi vaadittavat tutkinnon osat. Tutkintotoimikunnan tulee antaa todistus suoritetuista tutkinnon osista pyydettyä.

7 b §

Tutkinnon suorittamismahdollisuudet

Näyttötutkinnon järjestäjä on tutkintotoimikunnan kanssa sovittavalla tavalla velvollinen järjestämään mahdollisuuksia suorittaa näyttötutkintoja myös ilman niihin valmistavaa koulutusta.

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuvalla järjestetään osana koulutusta mahdollisuus suorittaa näyttötutkinto. Koulutuksen järjestäjä vastaa myös siitä, että valmistavaan koulutukseen osallistuvalla on mahdollisuus osallistua uuteen tutkintotilaisuuteen, jos hän ei ole suorittanut tutkinnon osaa hyväksytysti tai halua korottaa arvosanaa.

Näyttötutkinnon tai sen osan suorittamismahdollisuuksia on järjestettävä myös henkilöille, joille ammattipätevyden tunnustamisesta vastaava viranomainen on antanut ammattipätevyden tunnustamisesta annetun lain (1093/2007) 13 §:n 2 momentin mukaisen tunnustamis päätöksen, jossa hakijalta on edellytetty kyseisessä laissa tarkoitettuja korvaavia toimenpiteitä.

8 §

Näyttötutkintoon valmistava koulutus

Koulutuksen järjestäjä päättää näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä 13 §:ssä tarkoitettujen tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutuksen järjestäjän velvollisuudesta järjestää valmistavaan koulutukseen osallistuville mahdollisuus näyttötutkinnon suorittamiseen säädetään 7 b §:ssä.

8 a §

Henkilökohtaistaminen

Koulutuksen järjestäjä vastaa näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutumisen, tutkinnon suorittamisen ja tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisesta sekä näihin liittyvästä ohjauksesta. Jos henkilö ei ole osallistunut näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen, henkilökohtaistamisesta vastaa näyttötutkinnon järjestäjä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin henkilökohtaistamisesta noudatettavista menettelytavoista.

9 a §

Todistus valmistavasta ja muusta koulutuksesta

Koulutuksen järjestäjän tulee antaa henkilölle todistus näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen tai muuhun tässä laissa tarkoitettuun koulutukseen osallistumisesta. Näyttötutkintoon valmistavaa koulutusta tai muuta koulutusta ei arvioida osaamisen arviointiasteikolla.

9 b §

Opetus ja ohjaus

Opiskelijalla on oikeus saada opetusta sekä henkilökohtaista ja muuta tarpeellista ohjausta.

Opiskelijan arvioinnilla ohjataan ja kannustetaan opiskelua sekä kehitetään opiskelijan edellytyksiä itsearviointiin.

10 §

Opetusta koskeva viittaussäännös

Tässä laissa tarkoitettuun koulutukseen sovelletaan lisäksi seuraavia ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain opetusta koskevia säännöksiä:

6) 23 §:n säännöksiä kokeilusta kuitenkin siten, että tutkintojen osaamisaloista voidaan poiketa Opetushallituksen luvalla.

11 §

Opiskelijan oikeuksia ja velvollisuuksia koskeva viittaussäännös

Tässä laissa tarkoitettuun koulutukseen sovelletaan lisäksi seuraavia ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain opiskelijan oikeuksia ja velvollisuuksia koskevia säännöksiä:

4 luku

Ammattitaidon hankkimistavasta riippumattomat näyttötutkinnot

12 §

Näyttötutkinnot

Näyttötutkinnot ovat ammatillisia tutkintoja, jotka suoritetaan osoittamalla ammattitaito 7 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa tutkintotilaisuuksissa. Tutkintotilaisuuksiin voi osallistua ammattitaidon hankkimistavasta riippumatta. Näyttötutkintoina voidaan suorittaa ammatillisia perustutkintoja, ammattitutkintoja ja erikoisammattitutkintoja.

Ammatillinen perustutkinto ja ammattitutkinto sijoittuvat ammattipätevyys-tunnustamisesta annetun lain 6 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetulle pätevyystasolle ja erikoisammattitutkinto 3 kohdassa tarkoitetulle pätevyystasolle.

12 a §

Tutkintojen määritelmät

Ammatillisessa perustutkinnossa osoitetaan laaja-alaiset ammatilliset perusvalmiudet alan eri tehtäviin sekä erikoistuneempi osaaminen ja työelämän edellyttämä ammattitaito vähintään yhdellä osa-alueella.

Ammattitutkinnossa osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattiosaamista, joka on perustutkintoa syvempää tai kohdistuu rajatumpiin työtehtäviin.

Erikoisammattitutkinnossa osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammatiosaamista, joka on syvällistä ammatin hallintaa tai monialaista osaamista.

12 b §

Tutkintorakenne

Koulutusaloista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella säädetään ammatillisista perustutkinnoista ja niiden osaamisaloista, ammattitutkinnoista ja erikoisammattitutkinnoista sekä tutkintojen sijoittumisesta koulutusaloittain. Opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella voidaan säätää tutkintojen osaamisalojen ja tutkintonimikkeiden määrittämisessä käytettävistä periaatteista.

Opetushallitus valmistelee 2 momentissa tarkoitetun tutkintorakenteen muuttamista koskevia esityksiä.

12 c §

Tutkintojen muodostuminen

Näyttötutkinnot muodostuvat ammatillisista tutkinnon osista.

Tutkintoon tai siihen sisältyvään osaamisalaan sisältyy vähintään yksi pakollinen tutkinnon osa ja vähintään yksi valinnainen tutkinnon osa.

12 d §

Jatko-opintokelpoisuus

Tutkintojen yleisestä jatko-opintokelpoisuudesta yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin säädetään yliopistolain (558/2009) 37 §:ssä ja ammattikorkeakoululain (351/2003) 20 §:ssä.

12 e §

*Tutkintojen nimien ja tutkintonimikkeiden suo-
jaaminen*

Tässä laissa tarkoitettujen tutkintojen nimiä ja tutkintonimikkeitä saa käyttää vain tutkinnoista, jotka on suoritettu tämän lain mukaisesti.

13 §

Tutkintojen perusteet

Opetushallitus määrää tutkinnon perusteet kullekin 12 b §:ssä tarkoitettuun tutkintorakenteeseen kuuluvalla tutkinnolla.

Tutkinnon perusteissa määrätään:

- 1) ammattitutkintojen ja erikoisammattitutkintojen osaamisalat;
- 2) tutkintonimikkeet;
- 3) tutkinnon muodostuminen pakollisista ja valinnaisista tutkinnon osista siltä osin, kuin niistä ei ole säädetty 12 c §:ssä; sekä
- 4) tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arviointi.

15 a §

Tutkinnon suorittajan osaamisen arviointi

Osaamisen arvioinnilla annetaan tietoa tutkinnon suorittajan osaamisesta ja varmistetaan tutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimusten saavuttaminen. Tutkinnon suorittajan osaamista arvioidaan monipuolisesti vertaamalla sitä tutkinnon perusteissa määrättyyn osaamiseen.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään osaamisen arviointiasteikosta.

15 b §

Todistuksia koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 7 a ja 9 a §:ssä tarkoitettujen todistusten sisällöstä ja allekirjoittamisesta sekä todistusten liitteistä. Opetushallitus määrää tarkemmin todistuksiin ja niiden liitteisiin merkittäviä tietoja.

16 §

Ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain eräiden säännösten soveltaminen

Tässä laissa tarkoitettuun koulutukseen ja tutkintoihin sovelletaan lisäksi seuraavia ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain säännöksiä:

— — — — —
2) 24 b §:n 3 momentin säännöksiä opiskelijan oppimisen arvioinnista oppisopimuskoulutuksessa;
— — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa ammatillisen peruskoulutuksen suorittamisen aloittaneet tutkinnon suorittajat siirtyvät lain voimaan tullessa suorittamaan tutkintoaan tämän lain ja sen nojalla annettavien säännösten ja määräysten mukaan.

Opetushallituksen tulee muuttaa ammatti- ja erikoisammattitutkintojen perusteet tämän lain 12 c §:n mukaisiksi 1 päivään elokuuta 2018 mennessä. Jos tutkinnon suorittaja on aloittanut ammatti- tai erikoisammattitutkinnon suorittamisen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten nojalla annettujen tutkinnon perusteiden mukaisesti, hänellä on tutkinnon perusteiden muuttamisen jälkeen kahden vuoden ajan oikeus suorittaa tutkinto loppuun niiden tutkinnon perusteiden mukaisesti, jotka olivat voi-

massa hänen aloittaessaan tutkinnon suorittamisen.

Laki

opintotukilain 5 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan opintotukilain (65/1994) 5 a §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 345/2004, seuraavasti:

5 a §

Päätoimiset opinnot

Ammatilliset ja muut kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitetut opinnot ovat päätoimisia, kun opintojen laajuus on keskimäärin vähintään kolme opintoviikkoa tai 4,5 osaamispistettä opiskelukuukautta kohti. Kun opintojen laajuutta ei ole

mitoitettu opintoviikkoina eikä osaamispisteinä, edellytetään opetus- tai koulutusohjelman mukaiseen opetukseen tai opintoihin kuuluvaan harjoitteluun osallistumista keskimäärin vähintään 25 viikkotuntia.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Laki

työttömyysturvalain 2 luvun 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työttömyysturvalain (1290/2002) 2 luvun 10 §:n 2 momentin 3 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1001/2012, seuraavasti:

2 luku

Etuuden saamisen yleiset työvoimapolitiittiset edellytykset

10 §

Opiskelu

Päätoimisina pidetään:

3) muita kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja opintoja, joiden opintosuunnitelman mukainen laajuus on keskimäärin vähintään viisi opinto-

pistettä, kolme opintoviikkoa tai 4,5 osaamispistettä opiskelukuukautta kohti; sekä

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Laki

oppilas- ja opiskelijahuoltolain 13 ja 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) 13 §:n 3 momentti ja 24 §:n 1 momentti seuraavasti:

13 §

Opiskeluhooltosuunnitelma

Opetushallitus antaa opetussuunnitelman perusteissa tai muussa määräyksessä määräykset opiskeluhooltosuunnitelman laatimisesta.

toimeen kuuluvan opiskeluhoollon tavoitteista päätetään osana opetussuunnitelman perusteita tai muussa määräyksessä siten kuin perusopetuslain 14 §:ssä, lukiolain 10 §:ssä ja ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain 37 a §:ssä säädetään.

24 §

Valtakunnallinen ohjaus

Kodin ja oppilaitoksen yhteistyön sekä opiskeluhoollon keskeisistä periaatteista ja opetus-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Laki

Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta annetun lain (1295/2013) 2 §:n 2 kohdan b alakohta seuraavasti:

2 §

Tehtävät

Arviointikeskuksen tehtävänä on:

2) tehdä 5 §:ssä tarkoitetun arviointisuunnitelman mukaisesti:

b) ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain (630/1998) 13 §:ssä ja ammatillisesta ai-

kuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998) 13 §:ssä tarkoitettujen tutkinnon perusteiden sekä taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) 5 §:ssä tarkoitettujen opetussuunnitelman perusteiden tavoitteiden saavuttamista koskevia oppimistulosten arviointeja;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20_____ .

Helsingissä 12 päivänä syyskuuta 2014